

ارزیابی گوناگونی ژنتیکی هم گروه های سیر ایرانی با استفاده از صفات مورفولوژیک

یاور وفایی، فرشاد دشتی، علی اکبر مظفری، کامبیز بقالیان

دانشگاه بوعلی سینا همدان

بر اساس توصیف‌نامه‌های موجود ۳۷ هم گروه سیر ایرانی و ۳ هم گروه سیر خارجی با استفاده از ۱۲ صفت مورفولوژیک مورد بررسی قرار گرفتند. طبق بررسی‌های خوشه‌ای هم گروه‌های سیر ایرانی در ۴ گروه و هم گروه سیرهای خارجی در ۳ گروه قرار گرفتند. گروه اول شامل ۸ هم گروه از غرب و ۱ هم گروه از مرکز کشور بود که دارای سوخ و سوخ‌چه‌های بزرگ و سفید رنگ بودند. در گروه دوم ۴ هم گروه سیر ایرانی قرار داشتند که در این میان هم گروه خاف بالاترین تعداد سوخ‌چه‌ها را مابین تمامی هم گروه‌ها دارا بود. هم گروه‌های قرمز آذرشهر، قرمز شهرکرد و تبریز گروه سوم را تشکیل دادند. گروه چهارم با ۱۹ هم گروه سیر ایرانی و تنوع درون گونه‌ای قابل ملاحظه بزرگترین گروه را در دندروگرام حاصله تشکیل داد که هم گروه‌های دو منطقه شمال و جنوب کشور با یک فاصله محسوس جدا از هم در این گروه قرار گرفتند. هر کدام از ۳ هم گروه خارجی نیز به دلیل داشتن خصوصیات متفاوت نسبت به هم گروه‌های ایرانی یک گروه مستقل را تشکیل دادند. همبستگی‌های معنی‌دار جالبی ما بین بعضی از خصوصیات مورد مطالعه مشاهده شد. تجزیه خوشه‌ای با استفاده از روش UPGMA توانست بیشتر هم گروه‌های مورد بررسی را با توجه به منشأ جغرافیایی آن‌ها در گروه‌های جداگان‌های قرار دهد که نشان‌دهنده همبستگی بین صفات مورفولوژیک و پراکنش جغرافیایی هم گروه‌های مورد بررسی می باشد.